

İZMİR 3.ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE
Bilirkişi Raporu

Dosya No : 2016/ 446 D.İş
Tespit İsteyen : SÜLEYMAN KÖMET
Karşı taraf : DOĞUŞ DUMLUPINAR
Konu : Tespit isteyen vekili tarafından aleyhine tespit istenenin işyerinde Triomax Prestij, Triomax Safir, Triomax Karya model dondurma makinelerin satışa arz edip etmediği, teknik bulunmadığı ve zikredilen modellerin hangi ülke menşeli olduğunu tespiti talebine şayın Hakim tarafından karar verilmesini takiben Mahkeme heyeti ile birlikte Onur Mahallesi Zambak Sokak no: 37 Balçova/İZMİR adresinde incelenmiş, yapmış olduğum çalışmalar neticesinde edinmiş olduğum kanaat rapor olarak arz edilmiştir.

İncelemeler:

Tespit esnasında incelemelerde Triomax markalı dondurma makinelerinin Prestij, Safir ve Karya modellerinin işyeri içinde olduğu belirlenmiştir.

Hava Pompalı makine çalışma prensibi:

Soft dondurma makinelerinde hava pompası diye tabir edilen sistem, dondurma sıvısı ile pompa tarafından emilen hava karışımının imalat bölgesi olan soğutma silindirlerine otomatik beslenmesi sistemidir.

Genel anlamda görevi sadece hava beslemesi yapmak değil, öncelikle dondurma sıvısının imalat hıznelerine beslemesini yapmak, bu besleme sırasında pompa hava kanallarından emdiği hava ile de dondurma sıvısının hacmini artırmaktır, dolayısıyla dondurma sıvısını emip beslemeyen bir düzeneğe sözü edilen makinelerin tekniği anlamında pompa denmesi uygun görülmemektedir.

Pompalı besleme sistemi, vakum düzeneği itibarıyle kesintisiz besleme yapabilme kabiliyeti sayesinde de makinelerin bekleme yapmadan yüksek kapasitede imalat yapmasını sağlayan bir düzenektir.

Pompa sistemi yerleşim itibarıyle dondurma sıvısının beslendiği hazne içerisinde direk olarak sıvıyla temas halinde olan ve kendine ait bir tıhrik sistemiyle çalışan bir mekanizmadır.

Pompalı besleme sistemine sahip bir makinede, hazne içerisindeki dondurma sıvısı önce bir vakum pompası vasıtayıyla emilir, bu emiş sistemi sıvı ile beraber aynı zamanda ayarlanabilir miktarlarda otomatik olarak hava emişi de yapmaktadır.

M

Pompa tarafından emilen ve hava ile sıkıştırılan dondurma sıvısı, basıncı dayanıklı bir besleme borusu vasıtasyla, yüksek bir basınç altında dondurmanın karıştırma, soğutulma imalatının yapıldığı makine bölümü içine gönderilir, karışımın hava basıncını kaybetmeden silindirlere basılması, takiben silindirler içerisindeki merdane bıçağı-sivriçinin kanıtılmaması nedeniyle, ürün daha çok hacim kazanır, bu oran makine imalatçılarının teknik broşürlerine göre farklılık göstermekle beraber % 70-80 lere kadar çıktııldığı ifade edilmektedir. Bu faktör direk olarak dondurma gramajını ve maliyetini ciddi anlamda etkileyen bir teknik parametredir.

Soft Dondurma makinelerinde dişli, pistonlu ve pompasız besleme sistemleri kullanılmakla birlikte Triomax markalı Safir, Karya ve Prestij isimli makine modellerinde görülen ve montajsız hali de tarafımı gösterilen pompa sistemi haricen monte edilmiş bir mini hava kompresör (hava üfleme) sistemidir. Bu sistem dondurma imalat haznesine hava borusuyla bağlı olmak kaydıyla, imalat haznesine hava üflemektedir. Besleme haznesi de yapısı itibarıyle sıvı beslemesini malzemenin kendi ağırlığının oluşturduğu baskıyla yapmaktadır.

Makinede görülen mini hava kompresörünün, sıvı emme-vakumlama-basınçlı besleme özelliği tespit edilemediğinden, pompalı makinelerin seri besleme ve yüksek imalat gücünü karşılaması mümkün görünmemektedir. Dondurma sıvısına haricen verilen hava basınç altında muhafaza edilemediği takdirde dondurmayı kabartma özelliğini teknik olarak sağlayamayacağı kanaatine varılmıştır.

Firma yetkilileri tespit esnasında, Triomax dondurma makinelerinin anlaşma gereği Uzakdoğu üretilliğini ve Türkiye ile birlikte çevre ülkelere satışının yapıldığını, bu tarz makinelerin pompa sistemi ile Türkiyenin her tarafında satıldığını, CE menşezi olan Avrupa birlliğinde bu makinelerin Almanya ve Fransa dahil her ülkede pompalı olarak serbest dolaşımı bulduğunu, kendilerinin iş yerinde görülen makinelerin satışını yaptıklarını, marka tescil belgesi için 2 yıl önce başvurduklarını, evraklarının hazır olduğunu belgelerinin gelmek üzere olduğunu, tespit dilekçesinde ileri sürülen hususları kabul etmediğlerini, mevcut dondurma makinelerinin pompalı olduğunu, internette yapılan reklamlarla uyumlu olduğunu, önemli olanın pompanın bu amaca hizmet dip etmediği olduğunu, analiz yapılabileceğini, söz konusu amaçta dondurmanın krema kıvamı şeklinde çıkması olduğunu ve satışa sundukları makinelerin bu amacı karşılık nitelikte olduğunu, ifade etmiştir.

Tespit esnasında makineler üzerinde yapılan incelemede, marka olarak Triomax yazdığı, Safir, Karya ve Prestij gibi alt modellerin etikette yer almadığı, CE makine emniyet yönetmelikleri gereği yazması gereken açık imalatçı adı adreslerin etikette bulunmadığı, ürün tanıtım etiketinde "Özellikle Avrupa için üretilmiştir" ibaresinin bulunduğu, zikredilen makineler üzerindeki etikette "Çin Malı" yazdığı tespit edilmiştir.

Konu hakkındaki görüş ve kanaatlerim Sayın Mahkemenin takdirlerine saygı ile arz olunur. 27.04.2016

Halit KARAMERCAN
Makine Müh.